

АНГЛІЯ ПРОПОНУЄ АМЕРИЦІ БАЗИ

ВАШИНГТОН. — Англійський прем'єр Чорчїл зробив президентові Рузвельтові безпосередню пропозицію, щоб Америка відступила Англії 50, чи більше, перестарілих контрторпедовців, а Англія за те відступить Америці військові бази на своїх посістях у західній півкулі. Це залежатиме де собі Америка вибере. Вона може вибрати починаючи від Нової Фунляндії до Джеймекі, включаючи Тринідад і Бритійську Гваїану. Водночас прем'єр Чорчїл мав зробити приречення, що англійська флотія буде боротись із нацистами до кінця і навіть колиб Англія була окупована німцями англійська флотія їм не піддасться, а поплине до баз у західній півкулі та стане в той спосіб скріпленням американської флотії, на випадок вступлення Америки у війну з Німеччиною.

Сенатор Лі в федеральнім сенаті робив нові спроби, щоб Америка чимскорше відступила Англії перестарілі контрторпедовці. Він доказував, що щоб це зробити не треба конче ухвалювати нові закони, а зовсім законно можна це перевести на основі існуючих законів.

ПОТВЕРДЖЕННЯ ЗАКОНУ СКЛИКАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ

ВАШИНГТОН. — Палата представників великою більшістю голосів потвердила закон, на основі якого президент має право покликати до військової служби в часі миру американську національну гвардію. Спроба зробити поправку до закону, щоб ця національна гвардія була ужита виключно на континенті Злучених Держав, не вдалась, і перепала величезною більшістю голосів.

Бюро публічної опіїні д-ра Гелопіа подало до відома, що закон скликання національної гвардії з боку президента знаходить серед американського загалу велике попертя. На сто людей 85 заявляється за цей закон.

ВИЛКІ ЗНОВ ВДАРЯЄ В ПОЛІТИЧНІ МАШИНИ

КАНЗАС СІТІ. — Вендел Вилкі, републиканський президентський кандидат, виголосив в столиці Канзасу промову, в якій гостро таврував політичні машини Гейга в Джерзі Сіті, Келі-Неша в Шікаго і Пендергаста в Канзас Сіті. Сам Пендергаст вже повандрував у тюрму за неплатення податків, але його машина ще далі існує. Вилкі говорив, що ці політичні машини це заклада демократичного устрою. Їх треба конче знищити.

МЕКСИКО ПЕРЕД РОЗКОЛОМ

МЕКСИКО СІТІ. — Оба президентські кандидати створили в столиці Мексика свої центральні бюра, в яких виборчі електорати мають проголосити висліди президентських виборів. Заповідають, що оба центральні бюра проголосять президентами обох кандидатів, розколюючи в той спосіб нарід на дві частини. Вже попереднього дня серед широкого населення прийшло до сутичок, а навіть перестрілок, під час яких вбито одного чоловіка, а кількох ранено. Дальший розкол готов потягнути криваві жертви.

НАЦИСТИ ПІДНОСЯТЬ ГОЛОВУ В КОЛЬОМБІ

БОГОТА (Кольомбія). — Представники німецьких фірм розпочали отверту торговельну війну з американськими фірмами, заставляючи місцевих покупців робити закупна в них. Вони кажуть, що вже в короткому часі війна закінчиться повною перемогою для Німеччини і тому місцеві покупки повинні звязуватись торговельно з Німеччиною.

НОВА ФАБРИКА ПОВЗІВ

ВАШИНГТОН. — Уряд заключив контракт з автомобілевою компанією Крайслера, на основі якого остання має побудувати фабрику повзів і збудувати тисячу повзів середньої ваги. Опісля фабрика перейде на власність держави.

ЗБОРИ БІЗНЕСМЕНІВ

НЮ ЙОРК. — Двісті чільних американських бізнесменів і фінансистів зіхалось у готелі Валдорф Асторія в Нью Йорку, щоб передискутувати справу національного зброєння та його впливів на решту життя краю. Приявні говорили, що державні видатки будуть далі зростати. Дотепер ухвалено 15 біліонів доларів на зброєння. Але це тільки суми ухвалені на машини. Ці машини буде муісти хтось постійно обслуговувати і ними орудувати. На це також шороку треба буде ухвалювати великі суми. Бесідники говорили, що уряд повинен радше накладати більші податки на всіх людей, ніж задовжати край. Бо задовжуванням уряд доведе до інфляції.

ЗАПЕРЕЧЕННЯ ФІЛЬМОВИХ АКТОРІВ

ГАЛІВУД. — Майже всі фільмові актори, Джейм Ганей, Френціот Тон, Фридерік Маршад, Джін Мюїр та інші, заперечили твердження комуністичного організатора Джана Ліча, що вони належали до комуністичної партії і піддержували її гіршими. Вони назвали це брехнею і провокацією.

ПОНАД 1,000 НІМЕЦЬКИХ ЛІТАКІВ БОМБАРДУЄ АНГЛІЮ

Німецькі газети натякали, а деякі нацистські провідники заповідали, що властива офензива проти Англії зачнеється з днем 15. серпня. Чи воно так дійсно є, годі з певністю вже тепер твердити. Зате можна сказати, що в тому дні Німеччина вислала проти Англії небувалу досі хмару літаків. Англійські комунікати подають, що було їх понад 1,000. Знову англійська преса пише, що Англія пустила в рух тисячі своїх літаків, щоб боронити край в рйжних місцях, бо німецькі літаки розлітались в рйжні сторони. Коли 30 найтяжчих німецьких бомбовозів пробували найбитись англійське летунське поле, Кройдон, що віддалене всього 8 миль від центру Лондону. Сотні тисяч людей приглядалися під самою столицєю краю страшній повітряній боротьбі, яка була надзвичайно завзята. Небо було закрито хмарами диму і вогнищим полум'ям. Німці атакували рйжні міста, головно пристані й фабрики. І то на півночі Англії, коли попередніми разами бомбардували головно полудневі частини краю. Бритійські комунікати не подають нічого про шкоду, яку наразі тяжко означити. Одно певне, що є мало жертв в людях. Бритійці втратили всього 19 летунів і 27 бойових літаків, а зате знищили 144 німецьких літаків. Знову німці твердять, що британська протилетунська артилерія не дописала, та що британські літаки не дорівнюють німецьким. Кажуть, що вони втратили 29 літаків, а знищили 106 британських.

ЦЕ ЩОЙНО ВСТУП ДО ВЛАСТИВОГО НАСТУПУ

Такі заповіді німецька преса, описуючи останній німецький налет на Англію. Каже, що властивий наступ незабаром зачнеється, але він буде вже таким, що британські нерви його не видержать.

ГЕЙГ ПЛАНУЄ ЛЮДЯМ ЗАБАВИ

Посадник Джерзі Сіті, а також голова стептової Демократичної Партії, Френк Гейг, заявив, що він влаштуватиме в Джерзі Сіті, на Рузвельт Стадіон величезні концерти й оперові вистави, щоб у той спосіб розбудити зацікавлення людей до культури. Вступ на ці вистави і концерти буде безплатний. Щобільше, навіть доїзд міськими босами буде безплатний. При білетах вступу будуть долучені два квитки, при помочи яких власник зможе безплатно їхати босом.

Перше представлення відбудеться в наступну середу. Коли широкий загал відізнається прихильно до цього проекту і прийде в великій числі, то опісля наступатимуть чергові представлення, казав Гейг.

ЧИСЛО ФЕДЕРАЛЬНИХ УРЯДНИКІВ

Число федеральних урядників досягнуло найвищий дотеперішній рекорд, побиваючи навіть число з минулої світової війни. Теперішнє число всіх федеральних урядників виносить поверх мільона.

ЗАОЇЮТЬ БАВОВНУ, ЩОБ БУДУВАТИ ВОЄННІ ФАБРИКИ

НАКСВІЛ (Тенесі). — У долині Тенесі настали наглі переміни. Повстає новий промисл, будують нові фабрики для воєнних цілей. Робота йде з таким поспіхом, що переорюють цілі акри землі, покриті бавовною. Надіються швидкого зросту бізнесу в цих околицях, бо тут повно електричної сили й багато населення спосібного до праці.

ЗНАЙШЛИ БЕЗНАСІННИЙ ГАРБУЗ

МІНЕОЛІЯ (Лонг Айленд, Н. Й.). — Городникам вдалось виплекати гарбуз (мелон), що не матиме насіння. Внаслідок цієї прикмети буде він далеко приємніший в їдженні ніж дотеперішній гарбуз.

НЕ ХОЧУТЬ АЛЯСКИ, КАЖУТЬ СОВЕТИ

МОСКВА. — Советська газета „Правда“ пише, що „не існує“ советська пропаганда за те, щоб відібрати від Злучених Держав Аляску, як це пишеться в американських газетах.

НІМЦІ ЗАТОПИЛИ ВЕЛИКИЙ КОРАБЕЛЬ

ЛОНДОН. — Бритійська адмірація подає, що в Англійським каналі затоплено три менші німецькі кораблі, а зате понесено втрату на Атіантику, де німецька субмарина затопила транспортний кружляк „Трансильванію“, що належав давніше до корабельної компанії Кюнарда і ввозив подорожних з Шотляндії до Злучених Держав і навапкі.

ФАБРИКИ ДОГЛЕСА ПОШИРЮЮТЬ ВАРСТАТИ ДЛЯ ВИРОБУ ЛІТАКІВ

САНТА МОНІКА (Каліф.). — Доглес Еркграфт Ко., що постанає літаків для армії Злучених Держав, інвестує нових 20,000,000 дол. на поширення варстатів. Це робиться в тії цілі, щоб Америка могла виповнити свою програму оборони в повітрі до 1. квітня 1942 р. Коли варстатів будуть поширені, вони будуть віддані під контролю федерального уряду. Тоді буде це найбільша фабрика воєнних літаків у світі.

Корабель мав 16,923 тон поємності. При затопленню загинуло понад 30 осіб, а яких подорожних з Шотляндії до Злучених Держав і навапкі.

СОВЕТИ І НІМЕЧЧИНА ПОГОДИЛИСЬ ЩОДО ПОДІЛУ ПОЛЬЩІ Й СХІДНЬОЇ ЄВРОПИ

БУКАРЕШТ. — Таке твердить Юджін Ковач, кореспондент часопису „Ди Нью Йорк Таймс“. Пишучи з Румунії, де тепер легше такі справи планати і відчуті, він твердить, що Совети вже давно погодились з Німеччиною у справі Балкану і східної Європи. Він подає, що в польських колах говорять про те, що німці висилають тепер поляків з тої частини Польщі, що була давніше під Австрією, до тої частини, що була давніше під Росією, себто до Варшави і варшавської округи. Кажуть, що це є познака того, що німці задержать ту часть Польщі, яка давніше належала до Австрії, а решту віддадуть Советам.

Як є з „Молдавською Републикою“?

Ковач пише далі, що румунський уряд дивиться дуже кривим оком на створену Советами „Молдавську Республіку“ з тої частини Басарабії, яку заселювали румуни. Так виглядає, що Совети хочуть прилучити до цієї „республіки“ цілу Молдавію, себто ту частину Румунії, де ще живе найчистіше румунське населення. Ось тим пояснюється і те, що Совети дали невдоволені з теперішньої румунської влади, хоч вона намагається з ними жити в згоді. Так виглядає, що Совети ще хочуть забрати від Румунії більше землі.

І Мадярщина закурена.

Саме тепер зачались наради представників Румунії й Мадярщини в справі вирівнання їхніх непорозумін. Румунія стоїть на тому, що не відступить Мадярщині ніякої території, але годиться на вимину населення. Та обидві сторони, як пише Ковач, відчують, що над ними висить советський меч. Особливо закурена тепер Мадярщина, що вже рішилась дати Карпатській Україні „автономію“, але бачить, що це не вистарчає, бо Совети готові кожного дня зажадати віддання цієї території.

ЗАЛЕСКІ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД СПІЛКОЮ ГІТЛЕРА ЗІ СТАЛІНОМ

ЛОНДОН. — Польський міністер заграничних справ Залескі висняв, що польський уряд не може зірвати з Францією, бо поляки жили від віків з французами як приятелі. Він заповів, що такий нарід як французький не може загинути. Він підніметься, казав Залескі, й займе належне йому місце серед європейських народів. Далі висняв Залескі відносини між Гітлером і Сталіном. Він запевняв, що ті відносини дійсно щирі, та що це Гітлер і Сталін, та їхні агенти, намагаються пускати в світ брехню, що між ними є непорозуміння. І так агенти Гітлера пропонують правим поміч в боротьбі з большевизмом, а агенти Сталіна пропонують таку саму поміч лівим в їх боротьбі з фашизмом.

БУДЕННИЙ АВАНСУЄ

МОСКВА. — Маршал Семен Буденний зістав іменованій першим заступником народного комісаря оборони, а заразом звільнений з обов'язків командира московської воєнної округи.

АМЕРИКАНСЬКІ МАРИНАРІ ПЕРЕБИРАЮТЬ ОХОРОНУ

ШАНГАЙ. — Американці й європейці, що замешкують міжнародну дільницю Б., відіткнули, коли довідались, що вона остане тепер під охороною американської маринарки. Це є найбільш оживлена частина й найважливіша з бізнесового боку. Передше вона була під британською охороною, але, як відомо, британські військові частини відійшли, уступаючи Японії, яка на це дипломатично натискала. Тепер справу полагоджено угодою в такий спосіб, що японські частини перебрали контролю над дільницею Д., а дільницю Б. перебрало американське командування. Тільки питання, чи погодиться з тим уряд в Токіо, що хотів би усунути з Шангаю всі чужинські військові частини крім японської.

КОНФЛІКТ ІТАЛІЇ З ГРЕЦІЄЮ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ

АТЕНІ. — В Греції переконані, що це італійська субмарина стріляла до грецького кружляка Гелле, та що це італійські летуни скидали бомби недалеко Крети, грецької посілости. З того, що італійська преса повна нападів на Грецію, можна надіятись, що Італія виставить в скорому часі ультимативні домагання відступлення їй певних грецьких земель, в першу чергу Епіру, що межує з Альбанією.

РЕЛІГІЙНІ ПРОЦЕСИ В ФРАНЦІЇ

ВІЦІ. — З нагоди свята Успення Пренисної Діви Марії відбулись релігійні процесії, в яких взяли участь урядові кола й військові. Підчас такої процесії в Віці співали пісню „Боже спаси Францію, не опусті її“. В процесії взяв участь папський нунцій. Важне це з того згляду, що досі такі релігійні процесії були в Франції заборонені.



СТУДІОЄ ОБОРОНУ КРАЮ. — Президент Рузвельт на своїй першій частині подорожі до стептій Нової Англії, щоб придивитись можливостям оборони. Він саме оглядає корабельні варстаті флотії у Портсмуті, Н. Дж. Зліва: Президент Рузвельт, секретар воєнної флотії Френк-Накс, гоазер Френсіс Морфі з Нью Гемпшир і проти-адмірал Дж. Д. Веїнрайт, командант корабельних варстатів.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За оголошення редакція не відповідає.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
шляхом числа, в котрим оголошувач хоче мати своє оголошення.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канада належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. "Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕНЬ НАШОЇ МОЛОДІ

Дня 1. вересня відбудеться на Світовій Виставі в Нью Йорку „День Українсько-Американської Молоді“. Влаштуванням того Дня займається Ліга Української Молоді Північної Америки, що відбуватиме в тому часі, а властиво день передтим, свій черговий річний конгрес, який буде восьмим зїздом цієї організації. Зазначимо, що „День Українсько-Американської Молоді“ входить в офіційну програму Світової Вистави, та що є загарантований для нього навіть офіційний розголос, можливо, що й через радіо.

Не будемо розписуватись широко над програмою згаданого Дня, а тільки зазначимо, що вона буде велика й добірна й заповнить цілий день. А це вказує на те, що Ліга Молоді мусить доложити багато труда, щоб усе було як слід приготуване й виконане щодо промов, співів, танців, мистецької вистави, творів штуки, вистави української моди і т. п. З того, що доходить до нашого відома, можна сказати, що як управа так молодечі клуби, що мають виконувати програму, працюють постійно над тим, щоб програма була виконана якнайкраще. Відбуваються проби, ідуть постійні наради над удіпшенням і виконанням програми. Ми переконані, що коли молодь взяла цей труд на себе, то й виконає його бездоганно. Наше завдання звернути увагу нашого загалу, щоб він за цю справу пам'ятав й її попер. Треба нам пам'ятати, що це є американська маніфестація з українською програмою. Це американці, тут роджені, а з української крові, хочуть вийти, що, хоч на виставі нема українського павільйону і нема заступленої України як держави, то це не значить, що нема українського народу, що замовкло його вільне слово.

Маніфестація української культури, виведена американцями українського роду, виявить ясно й проречисто, що живе не тільки українська пісня й українська культура, але живе й сам український наріз, змагаючий до свободи і волі.

Знаємо, що є ще багато українців в Америці, що хочуть бути в Нью Йорку і відвідати Світову Виставу, бо дійсно варто її побачити. Хайже усі ті, що хочуть її відвідати, пам'ятають, що найкращою нагодою для цього являється день 1. вересня, коли святкуватиме наша молодь День Українсько-Американської Молоді. Це буде гарна пам'ятка для кожного бути в той час в Нью Йорку й оглянути Світову Виставу в той день, коли відбудеться українська маніфестація. Очевидно, що можна навести ще інші аргументи, чому нам там треба бути. Та думаємо, що ми вже настільки свідомі, що не треба на це витратувати багато слів. Кінчимо тим, що ми певні, що Українсько-Американський День стягне на Світову Виставу багато таких українців, що захочуть своєю присутністю допомогти нашій молоді в маніфестації українського імені.

НІМЕЦЬКО-МОСКОВСЬКІ ВІДНОСИНИ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА

(Надіслане з Женев, Швейцарія.)

Говорячи про відносини поміж Німеччиною та Московщиною маю на увазі перед усім їх сучасний стан та можливості їх розвитку в найближчій часі. Морально-правні засади, яко вислів раніш устійненого стану і відносин обох держав, доведеться тим часом полишити на боці з огляду на те, що всі вони підпорядковані в часі війни найвищій потребі кожного табору, перемогти в боротьбі. Отже політика на боці й протиставлення поміж націоналізмом соціалізмом та більшовизмом. Не грають ролі тим часом і всі ті господарські та політичні противенства, які повстають без сумніву по війні. Міродійною є лише роля, яку відіграє СРСР в цій війні тепер. Головною її прикметою є її внутрішня суперечність. Московщина бажає без сумніву поразки Нмеччини, гегемонія якої в Європі може бути для СРСР дуже небезпечною, а разом з тим вона мусить фактично помогати як Берлінові так і Римуви здобувати перемогу. Советські поставання, за які Німеччина платить виробами свого промислу, не стоять в ніяким відношенні до тих величезних територіальних здобутків, які Німеччина поставила до розпорядженості Московщини. Отже Кремль має величезний борг супроти Берліна і невідомо чим буде його сплатувати і чи буде взагалі мати можливість сплатити.

В своїй останній промові в Райхстагу Гітлер заявив, що всі повідомлення про німецько-советські поріження не відповідають дійсності та що сфери німецьких і советських інтересів остаточно розмежовано. Не маючи навіть сумніву відносно широти цієї заяви, варто пригадати, що подібні заяви вже роблено і відносно Франції, і відносно Польщі, та що розвиток політичних подій їх перекреслив. Отже може ще дальший розвиток воєнних подій порушити дуже поважно й межі інтересів обох держав. Відмежування німецькі інтереси від московських тим тяжче, що Німеччина є союзницею Італії та майже союзницею Японії, а перша з них також мало бажає бачити советську флоту на Середземнім морі, як друга бачити її на Тихім Океані. Доки Німеччина замкає фактично вихід з Балтійського моря, а Італія пайкує над виходом з Дарданелів, не може СРСР уважатися світовою державою, не зважаючи на велике число свого населення та величезну територію. Зріст німецьких впливів на Скандинавським півострові та італійських на Балканським становить СРСР в цім відношенні лише погіршує. Чинність цих фактів моглаб розвинути в цілій мірі лише пізніше, але наявність їх впливає без сумніву на німецько-московські відносини вже тепер. Це заслуговує тим більшою увагою, що війна ще далеко не кінчилась. Дотеперішні перемоги Німеччини та Італії над Францією можуть еventуально забезпечити їм великі територіальні та інші здобутки в самій Європі та Африці, але не міняють основно їх становища в цілій світі, як це доводить вразно тепер британська блокада, що охоплює фактично цілий європейський суходіл. Африка може звичайно постачати бавовну, рослини олії та деякі інші сировини, але доки Великобританія не переможено, Німеччина та Італія мають до своєї розпорядженості джерела нафти лише в Румунії. І коли хочуть інші мати, то мусять перемогти Великобританію, щоб дістатися до Азербейджану. Що Московщина відкупилась бим дуже охоче помагаючи чим може „фашистським державам“ в боротьбі проти британської демократії, не підлягає найменшому сумніву, але фактично вона вже зробила в цім напрямі все від неї залежне і на остаточний вислід війни вже значнішого впливу мати не може.

Чим довше затягатиметься війна, чим твердішим буде опір Великобританії, тим більше буде виглядів на те, що СРСР може бути зліквідований ще протягом сучасної війни. Неможливість здобути вирішальну перемогу на заході, мусілаб природно звернути зусилля Німеччини та Італії на схід проти СРСР, тим більше що безупинний німецького наступу на Великобританію негайно спонукалаб Московщину поширити обсяг інтересів її хизацтва. Німецька та італійська преса заповідають справді близьку перемогу над Великобританією, але заповідання не є ще — побідою. Знову з другого боку булоб розумно зачекати з проголошенням плянів нової Європи аж до осигнення перемоги. Колиж пляни майбутнього устрою повоєнної Європи проголошуватимуться вже тепер, то це може значити, що війна може

затягтися на довший час та що проголошення цих плянів може бути тільки політичним засобом осягти перемогу.

Якщо рішення в цій війні не буде справді осягнено в найближчих місяцях, чи навіть тижнях, а осінь ні в яким разі не може сприяти цьому рішення, то зима буде дуже тяжкою для цілого європейського суходолу. Тим більше, що минула незвичайно гостра зима майже всюди дуже поспула урожай, а засоби транспорту буде уживатися головню на потреби війни. Ця зима може дати дуже цінні докази того, як мало може бути Європа самовистарчальною без українського збіжжя та інших засобів поживи і якими маринами є пляни майбутньої Європи без земель поневоленних націй СРСР. Колиж самі факти промовлятимуть не досить яскраво, то одним з поважних завдань українських відповідальних чинників є оголосити належні пояснення до цих фактів. Коли майбутня Європа має бути справді збудована на основах права і справедливості, саме відмежування німецьких інтересів від московських для цього не вистарчить, а мають бути забезпечені також життєві інтереси і націй, поневоленних Московщиною, як мають бути визволені з московського ярма. Коли будуть не лише полишені під владою Москви раніш поневолені нею нації, а й віддані їй нові землі з чужонаціональним населенням, нідна нація в Європі не зможе почувати себе безпечною в частині світу, де сталися без ніякої потреби такі насильства.

Німецько-московські відносини є найслабшим боком німецької політики. Доки вони існують, доти пляни устрою Європи по війні можуть звабити лише ті нечисленні малі держави, які осягнуть збільшення своєї території. Вимагати від держав поза межами європейського суходолу, щоб вони не втручалися до європейських справ, можна лише тоді, коли переважна більшість європейського населення їх впорядкуванням вдоволено, а без поневоленних націй ССР такої більшості ні в яким разі осягти не дасться. Найголосніше мусять це заявити українці, найбільша з поневоленних націй, що втрачає й найбільше люду і земельного простору на користь Москви наслідком сучасної війни. І вони можуть бути певні, що знайдуть шире, хоч може й укрите співчуття у багатьох державах Європи, а також і в Америці.

К. Волинський.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС „СВОБОДА“.**ОРГАНІЗУВАТИ НЕ ПРИХАПЦЕМ, А СИСТЕМОЮ**

У нашому громадянському житті завважати можна ще дуже великі недостаті в кожній діяльності. Як, наприклад, важко знайти одиниці, добре підготовані, хочби для такої справи як організування членів до наших уже існуючих допомогативних організацій! Може й тому не іде з придбанням нових членів, так як ми собі цього бажаємо. А пречин так зване життєве забезпечення має вже серед нас право громадянства і ніхто тепер цього не оспорує. Американські аскураційні організації старого типу мають фахових агентів, які працюють успішно, тому, бо спеціалізуються у своїй праці. А в нас донедавна така праця опиралась головню на — добрий воля. Тимчасом добра воля, як деінде, так і тут, вимагає солідної підготовки до сповняння важних громадянських обов'язків. І це є те, на що нам тепер треба звертати увагу.

Подібне явище можна завважити при вибиранні до урядів наших товариств по місцевостях. Коли й є в громаді якийсь досвідчений діяч, що придержується моральних засад і через те не потурає вагіям легкодухів, такий не має популярності і його з легким серцем відкидають як кандидата на провід. Бо в нас втерлася практика, що той, що голосно кричить та критикує кожного, то вже й добрий провідник. Не хочуть нераз люди розуміти, що й провід в організації чи товаристві вимагає досвіду й знання. І то знання найважливішого, бо знання людської психології. Цеж не так легко керувати гуртом, товариством, громадою. Треба вміти підійти до кожної одиниці і дати їй нагоду допомогти їй одиниці знайти себе та відкрити її хист до якогось завдання. Цих поодиноких завдань стільки в кожному товаристві, при всякій нагоді!

Коли не домагає деколи наше життя при вибиранні до урядів наших товариств по місцевостях. Коли й є в громаді якийсь досвідчений діяч, що придержується моральних засад і через те не потурає вагіям легкодухів, такий не має популярності і його з легким серцем відкидають як кандидата на провід. Бо в нас втерлася практика, що той, що голосно кричить та критикує кожного, то вже й добрий провідник. Не хочуть нераз люди розуміти, що й провід в організації чи товаристві вимагає досвіду й знання. І то знання найважливішого, бо знання людської психології. Цеж не так легко керувати гуртом, товариством, громадою. Треба вміти підійти до кожної одиниці і дати їй нагоду допомогти їй одиниці знайти себе та відкрити її хист до якогось завдання. Цих поодиноких завдань стільки в кожному товаристві, при всякій нагоді!

Коли не домагає деколи наше життя при вибиранні до урядів наших товариств по місцевостях. Коли й є в громаді якийсь досвідчений діяч, що придержується моральних засад і через те не потурає вагіям легкодухів, такий не має популярності і його з легким серцем відкидають як кандидата на провід. Бо в нас втерлася практика, що той, що голосно кричить та критикує кожного, то вже й добрий провідник. Не хочуть нераз люди розуміти, що й провід в організації чи товаристві вимагає досвіду й знання. І то знання найважливішого, бо знання людської психології. Цеж не так легко керувати гуртом, товариством, громадою. Треба вміти підійти до кожної одиниці і дати їй нагоду допомогти їй одиниці знайти себе та відкрити її хист до якогось завдання. Цих поодиноких завдань стільки в кожному товаристві, при всякій нагоді!

МОСКОВСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

В советській Україні підготовлено новий московсько-український словник, і його рецензує проф. Шаровольський в „Комуністі“ з 10. липня. Перш за все він розправляєтсь з усіми доточасними словниками, а головню зі словником Української Академії Наук, що був свого часу припинений, а його редакцію в арештовано „за український націоналізм“.

Отже проф. Шаровольський пише: „У всіх дотеперішніх словниках був зібраний багати лексичний матеріал, але в добрій обробці його позначилися великі хиби і лексичного й політичного характеру. Свою ворожу роллю відіграли в тій справі також контрреволюційні націоналістичні тенденції, спрямовані на відрив української мови від братньої російської... Чимало укладачів словників не тільки не сприяли справі, а навпаки, запугували її ще більше і чито невідомо через свою невідомість готовленість до лексичної роботи і необізнаність з українською термінологією, чито через свої ворожі нац.-шовіністичні тенденції“.

В новому словнику справа має виглядати інакше. В ньому зокрема підчеркнена позиція московської мови. Про це пишеться в статті таке: „Підготовлений до друку новий російсько-український словник має за завдання подати очищену від усіх перешкод українську словню... Основними положеннями, якими кермувалася редакційна колегія, виконуючи в даному разі нормалізаторську роллю, були розповсюдженість даного терміну в українській мові, відсутність в ньому вияву ворожих тенденцій і, по змозі, спільність з відповідною термінологією братніх мов Радянського Союзу. Нас до громадянського життя, то може найважливішою причиною цього те, що або нема відповідних людей до проводу, або не допускається тих, що діло розуміють. Стара наша генерація прикликала до самоуків у громадянській праці. Та ті часи минули, а настали такі, в яких треба підготувати нову генерацію до такої праці й то дорогою науки. Маємож уже багатово студентів по високих школах. Їх треба тепер заправляти до громадянської праці, бо з них мусить вийти новий провід. Дехто думає у таких випадках тільки про провід у центральних установах. А пречин нам треба людей до проводу в самих ячeyках нашого збірного життя, тобто в товариствах, сестрицтвах, братствах, комітетах, організаціях, а навіть у принагідних маніфестаціях. Еж на це окремі школи суспільної праці („сошел ворк“) в нашій Америці. Чомуж би не користати з цього, ідути слідами могутніх у груповань нашої нової батьківщини? Коли йде про спеціальну підготовку українського збірного життя, то й ми маємо в Стемфорді не лише високу школу („гайскул“), але й колегію (каледж). Хай користаються з них молоді американські українці-католики. Не шкодить такому студентові заризикувати одним чи двома роками студій в каледжі, в українським оточенні, щоб хоч спробувати, настільки є можливість підховати українських громадянських діячів із ту-тешньої молоді. Це так лише для прикладу. А вже тепер треба подумати про організаторів мистецтва, науки, бізнесу, може видавничо, літературної чи якої іншої діяльності української громади в Америці. Затим підуць винаходи, підприємства, інші нові розгалуження нашого життя. С.

С. ЧЕРКАСЕНКО.
ПРИГОДИ МОЛОДОГО ЛИЦАРЯ
РОМАН З КОЗАЦЬКИХ ЧАСІВ
ТОМ I.
(9)
— Дитина, далєбі дитина, й аж дивно, як ти сьогодні з отими лействониками впорався сам без чужої потути. Хм... добру свою маєш. Чом же тут її марнуєш?
— А деж маю з нею подітись? — знов засміявся парубок.
— Де?.. Ото спитав!.. Там, де й усі, що не хотять до смерти на печі ханьки мняти та волам хвості крутити, а волюють помірятися силою молодечкою своєю з потугою ворожою, з татариним ляхим у чистім полі, чи з турчиним бундючним на буйних хвилях морських. Он де молодцеві місце!.. Чи волієш і сконатися ледачим мішухом у запічку, як старий облізлий кіт?..
— Мішухом? — образився Павло. — Таж батько в мене

— Ні, не чув... — мовив у решті. — Не знаю... Та й не дивина: сам я всього шість років, як на Січі, а деж було сам кажеш, як ще ти був малий...
Двері наче вітром розчинилися й у покій вилетів Нухим, несучи перед себе печеню, хліб, солоні огірки, а за ним сам Лейба з горіркою, з поставцями, кубками й величезним дзбаном меду. Жидок примостив усе на столі, низенько вклонився січовикові й нечутно вислизнув геть.
— Же! — Промовив Лейба, розставивши посуд — Доброго здоров'я ївши й пивши!.. Якщо матимете ще в чомусь потребу, прошу гукнути в ці двері.
За цими словами зник. Запорожець наляв поставці оковитую, взяв свого, доклавши до Павла й мовив: — Випиймо!
Пили й їли спочатку мовчки.
— То ти Похилеко, — врешті, сповняючи знову поставці, почав січовик, — Павло Похилеко!.. Ну, а мене дражнить, що занадто я холодний та розважний, тому мовляв,

дражнитимемо тебе Кригою. Крига, то й Крига, хіба мені що!.. На Січі всякого новака мусять перехрестити, хоч і не хоче... щоб потім ніхто вже не пізнав поза Січчю, про ког мова. Отже, й мене, Дениса Будяченка, зробили Кригою... То ж, мабуть, і твого батька з Похила зробили кимось іншим, тому й не дивина, що ні ти, ні навіть ненька твоя й усі хто знав його, нічого про нього не чули... А що він у неволі, то це світова річ у козацтві: сьогодні всяк із нас вільним вітром у полі гуляє, турка, татарина й усякого бісурменна коле-рубєа за віру, православну християнську та за рідний край Україну, а завтра дивись — чужим-чужинею в неволі бісурменській пропадає, визволителів із рідної землі виглядає, та не дочекавшись, часто там і помірає...
— То буває, що й визволяють невольників? — раптом перебив Павло, затаївши духа.
Крига на якусь мить зупинив на нім свій пильний погляд і посміхнувся, ніби відповідаючи тим таємній думці своєї.
— Визволяють... чом не визволяють... Але не ті, що вдома по неньчиних запічках сили своєї молодечки марнують, а тільки ті, що в полі чи на морі з бурями б'ються.
— Це ти мені навздогад буряків? — насупився Павло, налив повного кубка медом і вихилив одним духом.
— Може й тобі, пане-брате, — відповів січовик, — а може й сам собі. Скажу тобі лише одно, що колиб мій отець гинув десь у неволі, а я мав би турову силу, як оце ти, то наплював би сам собі межи очі, якби хоч зайвий день один висидів під матеріною стріхою...
Парубок мовчав, але став ще хмурніший.
— Чи не до мислі тобі наше лицарське життя?.. Знаюж і бачу, що до мислі, але не знаю й не бачу, що тебе вдержує тут?.. Скажи мені, мій приятелю, щиро, отверто — чого ти сидиш у Каневі, коли душою й серцем з нами?.. (Дальше буде).

3 ДНЯ

ГОВОРЯТЬ, А НЕ РОБЛЯТЬ.

Джін Тані, бувший кулачний мистець світу, сказав про конгрес американської молоді, що він контрольований комуністами; про демократію той конгрес говорить тільки словами. В словах він дуже справний. Але коли прийде до діла, то здохне. Навіть моральний підтримувач цей конгрес не хоче одобрити програми зброєння. Цей конгрес, говорив далі Тані, вміє лише віддавати свої домагання до теперішнього суспільного устрою, але ні вусом не моргне, щоб взаємину за ті домагання дати щось цьому устрою. Одним словом у цій конгресі є багато зіпсутих дітей, які думають, що родичі живуть на світі лиш на те, щоб про них дбати. За те супроти родичів ці зіпсуті діти не почуватимуться до жадного обов'язку.

Знеохочений таким підходом Джін Тані підписав певний групі спосеред цього конгресу організувати свою власну організацію, яка буде тепер конкурувати з старим конгресом.

ТРЕБА ДІЛ, КАЖЕ ДРУГИЙ.

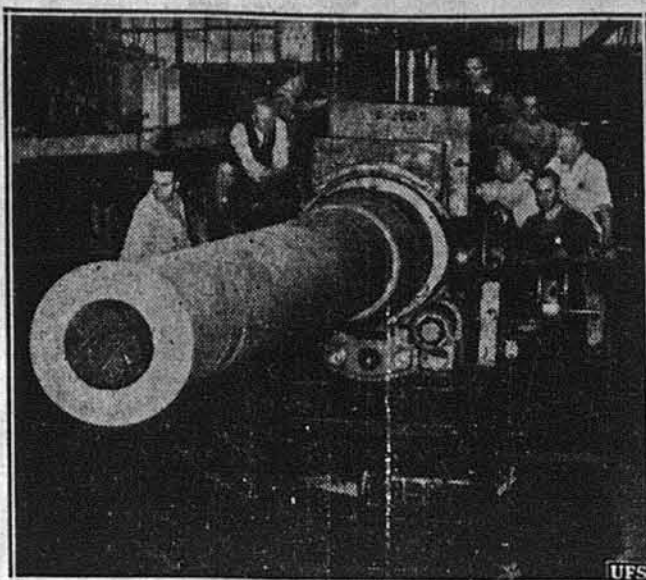
Серед листів читачів знаходимо в газеті „Н. Й. Тайме“ 13. серпня ч. р. лист пані Гієнті Рінгровз, в якій вона нагадує всім прихильникам демократії, що самопустовне заявляння за демократію цієї демократії не врятує. Дехто думає, каже вона, що наша демократія і суспільна свобода держиться паперовою заявою незалежності і писаною конституцією. Тимчасом ця декларація і конституція не лиш вплив і завершення тяжкої боротьби цілої американської нації. Конституція опирається на людських зусиллях, а не людські зусилля на ній. Декларація прав людини вже була давніше списана на папері в Англії, кілька років до американської революції. А всетаки вона в Америці не діяла, аж доки нація не пірвалася до чину і своїми зусиллями, своєю кров'ю не надала їй сили. І нині треба боротись за свободу, за демократію, не словами, не словесними деклараціями, тільки щоденними ділами, в кожній ділянці нашого життя. „Замало є говорити“, кінчить вона свого листа. „Боже, хороши Америку! Бог лишив це нам, щоб ми її хоронили“. Наш обов'язок є простий. Ми не можемо його звальювати на не-

ГОЛОСЛОВНІ ЗАЯВИ.

В одній з наших газет знаходимо такий уривок: „Об'єктивні обставини змушують демократичний табір, борючись за свою свободу, творити такі міжнародні відносини, які корисні й нам. Змушують нищити диктатуру. Не лише Гітлера, але й Сталіна. Бо демократія, щоб панувати на світі, мусить нищити всі диктатури. Це те, що нам потрібно й що може бути, коли демократія розібере Німеччину. Демократія розібере Німеччину тоді, коли збере нові сили, які не мають нічого спільного з двоїстою природою чемберлінізму. Радикальна демократія. Сподіваючись такого розвитку подій українці мусять бадьоро перечікувати лихоліття, організувати власні сили, зв'язуватись з однорідними міжнародними силами і виробляти план майбутньої спільної акції, щоб, коли прийде їх час, були готові. З демократією, серед демократії, за демократією“.

ЧИ НЕ ГАРНІ СЛОВА?

Хіба не гарно звучать ці слова? Це не слова, а зодото.



ПРИСПИШУЮТЬ ВИРІБ ЗБРОЇ. — Оце бачив президент Рузвельт, коли відвідував державний арсенал у Вотертауні, Масс. Є це 8-цалова оборонна гармата, яку викінчують. Тепер там працюють на три зміни, щоб прискіпити продукцію.

Пророком надхненням віе від них. Колиж бо смертний скептичний чоловік хоче не лиш звуку слів, але й їх змісту. Що, наприклад, означає „демократичний табір“? — Англія, Польща, Голландія, Норвегія? Гаразд. Але що буде коли Англії властиві на свій бік перекинути Сталіна? Вона цього хоче і ніхто в Англії, включаючи провідника Партії Праці, майора Атлі, цього не скриває.

А може автор згаданого уривка є проти того, щоб Англія втягала до свого табору Сталіна. Але, гов, коли так, то він є проти інтересів „демократичного табору“. Це пахне „п'ятою колоною“. Що буде далі, коли Америка під попором подій значне на Далекім Сході співпрацювати з Совєтами? Що зробить автор з бразильським диктатором Варгасом, коли той знов захоче боротись по стороні „демократичного табору“, проти Німеччини? А він цього вже нині хоче.

ДАЛЬШІ ЗАПИТИ.

На чім опирається твердження, що „демократія, щоб панувати в світі, мусить знищити всі диктатури“? Що робити тоді з твердженням, що „демократія, щоб побороти тоталізм, мусить сама приймати тотальні методи“? Що розуміти під „радикальною демократією“? Чи це щось відмінне від звичайної демократії, зокрема демократії Чеймберліна? Коли так, то в чім та відмінність заключається? Що розуміти під „однорідними міжнародними силами“, з якими автор радить українцям зв'язуватись для „майбутньої спільної акції“? Чи американські українці можуть також зв'язуватись із тими міжнародними силами? А що тоді робити з пересторогами, що аме-

СТВОРИМ СОЛІДНУ ОРГАНІЗАЦІЮ УКРАЇНСЬКИХ БІЗНЕСМЕНІВ

Якби хто завдав собі труду перечислити українських бізнесменів в Америці то певно переконався, що нас вже є дуже поважне число. І то всюда, по цілій Америці. Як на хліборобську націю, що мало торговлевого управління, то ми на цій полі зробили в Америці великий поступ. Здається, що вже нема ні одної торговельної ділянки, якою до певної міри не займалисяб українці. І це добре, бо народ без промислу і торгівлі, то так, як тіло без душі.

Доказують вчені соціологи, що в чітких руках знаходиться промисл і торгівля, той править цілою державою. Клясичний приклад цього твердження, дає нам недавня українська історія. Кажуть наші вчені, що Українська Держава тому не вдержалася, що промисл і торгівля в Україні — були в руках ворожого українській державності елементу, який правив містом і безоглядно бойкотував всі змагання українського народу створити свою власну державу. Про вплив промислу і торгівлі на громадське життя даного народу існує вже велика література в англійській мові з якою варто познакомитись кожному українському громадському діячеві.

Але чи треба аж так далеко іти? Хто підтримує українське громадське життя в Америці — як не українські бізнесмени? До кого, в першу чергу, звертаються патріотичні товариства по жертви, як не до українського бізнесмена? Він підтримує і церкву, і школу, і хори і народний танок, одним словом — всю, що робиться і що творить наше народне життя. Розуміється, не кожний бізнесмен так робить, як не кожний українець звертається до свого бізнесмена за потребою. Але назагал так є, що певна частина громадської роботи лежить також на плечах українського бізнесмена, без огляду на те, до якої партії чи церкви він належить.

Головною недостаткою українських бізнесменів в Америці є брак центральної організації. Серед поважного числа українських торговців існує всього кілька локальних організацій, які не мають між собою ніякого порозуміння. А це вже велика шкода. Бо як ми без своєї солідної організації відіграємо поважну роль в українським громадським житті, то, стільки більше ми моглиб зробити, маючи сильну центральну бізнесову організацію. І то не тільки для громади, але й для себе. Тепер такі часи,

УВАГА! ГРОМАДЯНЕ І ГРОМАДЯНКИ! УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ СТЕЙТУ НЬО ЙОРК І НЬО ДЖЕРЗІ!

ЗАХОДОМ ОКРУЖНИХ УПРАВ О.Д.В.У. НЬО ЙОРСЬКОЇ ОКРУГИ І НЬО ДЖЕРЗІ ТА УКРАЇНСЬКОЇ СТЕЙТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СТЕЙТУ НЬО ДЖЕРЗІ

— ВЛАШТУВУЄТЬСЯ —

UKRAINIAN NATIONAL FESTIVAL

SINGERS PARK, SPRINGFIELD, N. J.

SUNDAY, AUGUST 18, 1940

ПОЧАТОК В ГОД. 10. РАНО.

ВСТУП 35 ц. ДЛЯ ДІТЕЙ ВІЛЬНИЙ.

Боси виїжджають до парку: ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж., в год. 9. рано від Укр. Гр.-Кат. Церкви і в 1. год. попол. від У. Н. Дому, Фултон ул. — ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж., в год. 9:45 рано і 12:30 попол. від У. Н. Дому на Фліт ул. — НЬО ЙОРК СІТІ, в 9. год. рано (для злізаних в 11. год.) від 149 — 2. Еве. БРУКЛІН, Н. Й., в 9. год. рано від Укр. Нап. Дому, 116-18 Гренд уллиця.

НАЙКРАЩИЙ ДОІЗД НА ЗДВИГ:

Доїзд для тих, що їдуть треном до Ньюарку, а з Ньюарку до SPRINGFIELD, SINGERS' PARK GROVE, брати на Пенсильваній стації в Ньюарку БОСІ: ч. 25 або ч. 31 і їхати до ОСТАННЬОЇ СТАЦІЇ в MAPLEWOOD, N. J., де будуть чекати спеціальні БОСІ, що завезуть нас скоро на ЗДВИГ. By AUTO: Leaving Newark take Springfield Ave. to SEVEN BRIDGE ROAD to Morris Ave. in Springfield cross Morris Ave. to Meisel Ave., one mile to Park.

АНГЛІЯ ДІСТАНЕ ПОМІЧ ВІД СОВЕТІВ, ЯК ВИТРИМАЄ 4 МІСЯЦІ

НЬО ЙОРК. — Джеревів Табуї, французька журналістка, що приїхала в Америку з іншими славними збігцями, пише для „Прес Елайенс“ таку новинку: Приватною дорогою з Лондону дістала я вістку про переговори англійського посла в Ньюарку, сера Стаффорда Кріпса, з совєтським прем'єром Молотовом. Молотов обіцяє Англії таку допомогу, яку їй дають Злучені Держави Америки, якщо Англія витримає в війні ще 4 місяці. Причина такого вагання та, що в Америці йдуть приготування до президентських виборів. Після виборів буде сформульована американська політика супроти Європи, а радше супроти Гітлера, а тоді теж і Совєти будуть знати, як поступити. Коли Англія рішиться заключити мир з Гітлером, радше ніж продовжувати війну з Канади, тоді й Сталін на щось рішиться, бо Сталін дуже боїться Гітлера.

Вже тепер Сталін має труднощі з Гітлером у справі поділу впливів на Балкані. Сталін переслідує фантазію Миколи ІІ. „Конче хочу Константинополя й Дарданелів“. Мусоблі сильно противиться договорі між Совєтами й Туреччиною, бо тоді він не міг би нічого вдіяти для опанування Дарданелів із Середземного моря. Гітлер пробує передняти обох, Сталіна й Мусоліні, але він дуже негодує на Сталіна за те, що той поширює свої впливи на Балкани.

Колиб Гітлер програв, тоді політика змінилась цілком. Тимчасом він негодує на української преси та посилає свої думки і сугестії до секретаря Товариства Українських Бізнесменів в Ньюарку.

Присилайте також списі адреси всіх українських торговців, які ведуть бізнес у Вашій місті. Рушмося з місяця і створім велику центральну організацію українських бізнесменів в Америці. В справах організації звертайтеся до: Michael Boruch, 13 Charlton St., Newark N. J.

Василь Кучкуда, голова;
Михайло Гинда, м. гол.;
Мирон Литвин, фін. секр.;
Михайло Борух, р. секр.;
Іван Штогрин, касієр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

А. М., Велінфорд, Конн. — Витинок з польської газети одержави. Подібний дістали з Шікаго й на нього відповіли.

І. Тарнавський, Ірвінгтон, Н. Дж. — Надісланого Вами листа ми прочитали і відсилаємо Вам з подякою. Друкувати його не можемо, бо наразили людей на ще більші переслідування, а Вам унеможливили ту допомогу, про яку Вас просять. Самі бачите, як є в Галичині. Большевики їстяться на рідні, приятелі і знайомих. За того, що втік з х тюрми, вивезли рідню в чиб Росії чи на Сибір. Це їх звичайна практика. Ви дітаєте відомости про пекло на рідній землі, а московські агенти від „У.Ш.Вістей“ розпитуються про „вільне життя“...

І. Кравчишин, Шікаго, Ілл. — Дякуємо за лист з Туринська, на Лемківщині. Добре пишуть про поляків, що „копали яму під нами і самі в неї впади“. Згадки про українську нову в школі, кооперативи і г. п. покривається з тим, що тодаємо часто в рубриці „З українського життя під німецькою займанщиною“. Лист звертаємо.

спроби порозуміння Америки з Совєтами, але не може багато вдіяти. Його журить несподіване відкриття в справі Вестрика. Він планує цілковиту зміну персоналу дипломатичного в Америці й має скоро вислати дуже визначного чоловіка в Америку.

НЕ ЗНАЙШЛИ 160,000 ВТКАЧІВ ВІД ВОЄННОЇ СЛУЖБИ

ВАШИНГТОН. — В часі світової війни понад 300,000 осіб не зголосилися або сховалися перед військовою службою. Департамент Справедливости мав велитенську працю при вишуванні їх кривок. З усіх 337,640 дезертирів приловлено 163,738 і покарано відповідно до 15. липня 1919 р. Не могли знайти федеральні агенти 160,000 осіб. Усіх зголошених було тоді 24,234,000 осіб, отже число дезертирів як на перший раз не було таке велике. Із дезертирів, що їх поставлено під військовий суд, засуджено на смерть лише одного, але й того помиловано й змінено присуд на 55 літ в'язниці.

ПРИГОТОВЛЮЮТЬ ПАРК НА МІСЦЕ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ

НЬО ЙОРК. — Комісар парків Роберт Мозес завадав від дирекції Світової Вистави побудувати приготування розібрати павільони й інші будинки в означені часі. На підставі міських планів там має бути заложений парк величини 1,225 акрів.

УВАГА! УКРАЇНСЬКІ ТУРИСТИ! УВАГА!

На домагання й для вигоди українських туристів, що їдуть на Світову Виставу до Ньюарку, Н. Й., й хочуть відвідати перший наймодерніший УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ СІЧОВИЙ ДІМ при 506 — 18 Ave., Newark, N. J., подіаємо до відома, що в Січовім Домі в Ньюарку можете відсвіжиться добрими напінками й перекусками та одержати всі інформації стейту Н. Дж. й Нью Йорк та Світової Вистави. — 3 Січовим привітом Український Національний Січовий Дім.

ЯК УДЕРЖАТИСЯ ПРИ ЗДОРОВ'ЛЮ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ



Недуги крові, шкіри, нервів, загальну слабкість, хронічні боляки, недуги шлунка й відхованої жінки, нирок й піхури й всякі хронічні захворювання чоловіків і жінок лікується успішно науковими методами. Порадьтеся д-ра Зінса з довір'ям. Особі порадні клімат для чоловіків і жінок. Розсліді крові, урини й лучами екс.

Записування сироватки й нащиплювання. Умірковані ціни. — (ЕКЗАМІНАЦІЯ ЛАРОМ) (28 літ приватної і шпитальної практики)

DR. L. ZINS,
110 E. 16. STREET, NEW YORK, N. Y.
(Bet. Union Sq. & Irving Pl.)

ГОДИНИ: від. 10. рано до 8. вечір. В неділі: від 10. рано до 2. стол.

BATES & ANDERSON
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
HUDSON, N. Y. ТЕЛЕФОН: 172
Католицький асистент

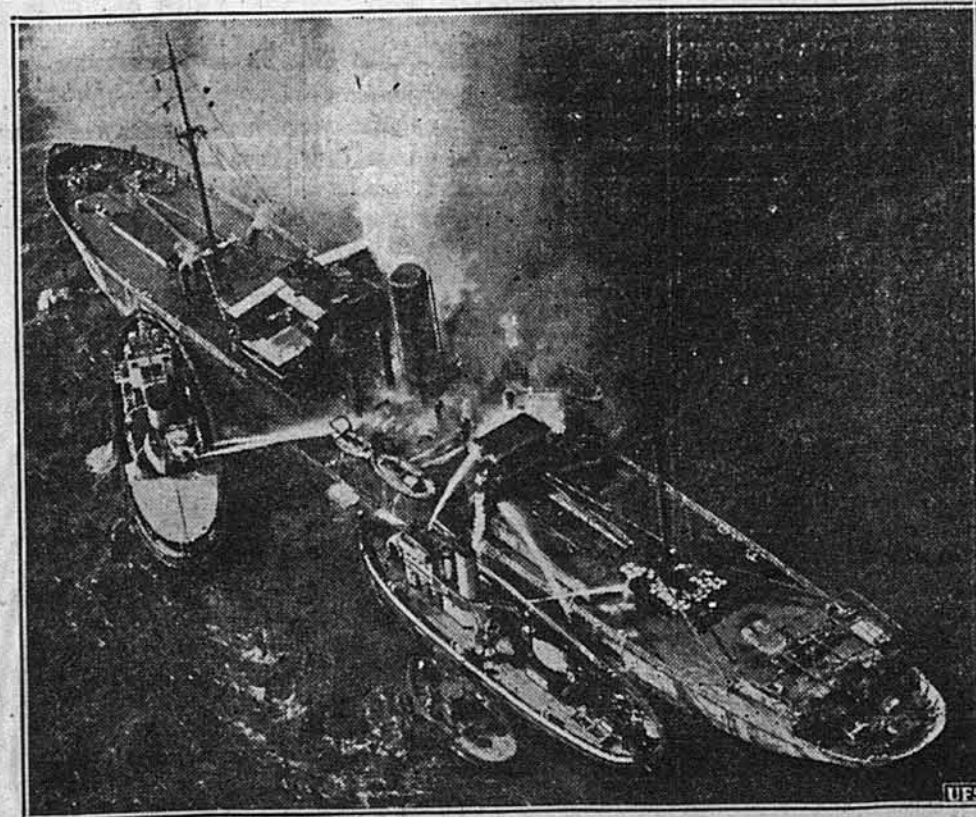
УМІРКОВАННЯ.

Наші ціни є умірковані. Це треба конче зазначити, бо репутація, яку ми маємо щодо кращої услуги, могла би когось навести на думку, що за наші услуги ми жадіаємо значно багато.

На ділі наші услуги є для всіх і тому наші ціни є для всіх приступні.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540



ПОЖЕЖА НА КОРАБЛІ.

Влада переводить слідство, щоб знайти причину вибухів, получених з пожежею, на норвезькому кораблі Ліста, в довший частині ньюйорського заливу. Корабель виїхав в дорогу до Ліверпулю з загальним набором, але без амуніції. На образку бачимо, як ньюйорська пожежна лодка лде воду на горючий чердак.



THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION BASEBALL LEAGUE

BOXSCORES

	ab	r	h	po	a	e
J. Watach, ss	4	1	1	2	2	1
A. Fuke, 1b	3	1	1	1	0	0
P. Cybuck, 3b	4	0	0	3	4	0
P. Sysyn, lf	5	1	1	5	0	0
M. Markvan, rf	5	1	0	1	0	0
J. Kulchyski, cf	4	0	1	3	0	1
M. Zatchey, 2b	4	0	0	5	0	1
J. Russin, c	4	0	0	4	2	0
J. Gebet, rf	3	1	0	2	0	0
B. Lysick, p	4	2	1	1	2	0

Totals: 40 7 5 34 11 3

CARNEGIE

	ab	r	h	po	a	e
Popivchak, 1b	4	0	1	9	0	2
M. Homz, 3b	5	0	0	4	2	0
W. Halusczak, ss	5	1	2	2	4	1
J. Halusczak, rf	4	0	0	2	0	1
Hanczar, 2b	1	2	1	2	2	2
Holowaty, cf	5	0	1	1	0	0
W. Dyczko, lf	3	1	0	4	0	0
A. Dyczko, c	3	4	0	5	1	1
Dunevich, rf	4	2	1	0	0	0
M. Jula, p, rs	2	0	0	3	0	0
Deak, 2b	3	1	1	1	1	0

Totals: 39 8 7 36 10 7

*One out when winning run scored.
Ambridge: 000 022 030 000—7
Carnegie: 020 032 000 001—8

Softball game played at Carnegie, Pa., on July 21st, 1940.

Two-base hit: Sysyn. Three-base hit: Fuke. Home run: Hanczar. Bases on balls: off Jula 7; Lysick 6; Struck out: by Jula 4, J. Halusczak 1, Lysick 4.

WILKES-BARRE

	ab	r	h	po	a	e
Narbecky, ss	3	1	1	0	3	0
Falkowsky, cf	4	1	2	2	0	0
Lucas, 1b	4	0	2	6	1	0
Swokla, lf	4	1	1	2	0	0
Sluzar, p	3	1	2	0	2	0
Kozemka, c	3	1	1	8	0	0
Bołowsky, 2b	3	0	0	1	0	0
D. Katulka, rf	1	0	0	1	0	0
Narbecky, 3b	3	0	1	1	4	0
T. Katulka, cf	1	0	0	0	0	0

Totals: 29 5 10 21 10 0

CENTRALIA

	ab	r	h	po	a	e
Balandovich, lf	3	0	1	2	0	0
S. Lynn, 1b	3	0	0	5	0	0
J. Koschoff, p	2	0	1	0	0	0
Mekosh, ss	1	0	0	3	3	1
J. Wysocki, rf	3	0	0	1	0	0
N. Lynn, cf	3	0	0	1	0	0
S. Koschoff, c	3	0	1	5	0	0
Locke, 3b	3	0	0	2	1	1
S. Wysocki, 2b	2	0	1	2	1	0

Totals: 23 0 4 21 5 2

Wilkes-Barre: 002 102 0—5
Centralia: 000 000 0—0

Baseball game played at Centralia, Pa., on August 4th, 1940.

Runs batted in: Falkowsky, Lucas, Swokla 2, Sluzar. Two-base hit: Swokla. Three-base hit: Falkowsky. Stolen bases: Lucas, Kozemka, Sluzar, Balandovich. Left on bases: Wilkes-Barre 7, Centralia 5. Bases on balls: off Sluzar 2, J. Koschoff 3. Struck out: by Sluzar 8, J. Koschoff 5. Hit by pitcher: by Sluzar (Mekosh 2), by J. Koschoff (D. Katulka). Umpire: Standock. Time of game: 1:37.

ФОРД ТАНЦЮРИСТОМ

У павільоні Форда на Святий Виставі в Нью-Йорку вчить танців Бенджамин Ловет. Він каже, що його прислав самий Генрі Форд туди, щоби відновити давні танці, а то вальсового й клубового кадрили. При тій нагоді сказав інструктор, що Генрі Форд є ентузіастом у танці, самий приходить і танцює на лекціях, які відбуваються кожної другої п'ятниці в Дірборн, Миш.

ФУТРА МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО

AUGUST SALE



FUR GOATS in the 1941 LATEST STYLES

THE finest collection of 1941 fur fashions. Made up of fresh pelts selected by our experts. Featuring the finest in fur coats in the new swing back and soft draped lines; or the smart fitted models. All coats made in our own establishment to your measurements. Goats for every need and for every budget. Take advantage of these values now.

MICHAEL TURANSKY

350 7th Avenue
New York, N. Y.

Between 29 & 30 Sts
From 9 to 6 P. M.

16th Floor
Lackawanna 4-0973

ЗДОРОВИЙ РОЗСУДОК — ТО РІДКІСТЬ

Є більше вчених, як людей із здоровим розсудком. А здоровий розсудок може мати й людина невчена — тобто не вчена по школах, але вчена життєвим досвідом. Людей із здоровим розсудком трапляється найбільше серед старих та досвідчених народів. Здоровим розсудком визначаються китаїці, японці, та жида. А з європейських народів — англійці, шотландці, скандинави, фіняндці, голандці, німці, швайцарці та греки. Всі вичислені народи думають більше як дорослі люди, ніж діти. Вони вміють скоро відрізнити те, що важне й має значіння для життя людини, від того, що може бути цікавим тільки, або й дивним, але без значіння для життя людини.

Дорослі тілом люди, що думають, ще й на даліше подіячому, визначаються тим, що надто цікавить їх те, що дивачне. І одночасно не мають вони ясно виробленого світогляду, але мають сильні упереждення до того всього, що їм особисто неміле, та ціпке привязання до всього того, що їм особисто миле та приємне. Отже на все вони глядять крізь окуляри своїх особистих упережден та замилувань, мало звважаючи на те, як ця або інша справа впливає на більшість людства. Таким людям і тяжко погодитися з людьми, що трохи інакше думають. А вслід за цим йде сварня та ворожнеча. От скільки то буває ненависті та сварні й спорів таки між самими християнами, що тільки рідяться між собою тим, що належать до відмінних церков та сект.

Китаїці, як старіший та більш досвідчений народ, свідбно заходять до церков всіх трьох головних релігій Китаю: і до буддистських, і до таоїстських, і до конфуціанських, і про церковні догми не сперечаються. Часто таоїст хвалить буддизм, або буддист таоїзм. Бож досвідчені китаїці знають, що от конфуціанізм більш вдовольє холодно-кровно роздумуючих людей, буддизм — вдумливих та чутливих, а таоїзм — зворушливих та склонних до забобонів. Отак треба і нам глядіти й на людей, що належать до різних політичних партій: палкі та настроєві належать до реформаторських та радикальних, а повдержливі та більш-холоднокровні до партій з консервативною закраскою. — (О. Івах в „У. Г.“).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

М. Т., Нью Бритен, Конн. — Добре. Надішліть „кат“ з місцевої газети і дістаньте згоду на те, щоб ми відбили в „Свободі“.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

По довгий недугі помер 3-го серпня 1940. в Clayville, N. Y., член Бр. св. Петра і Павла, від 58. У. Н. Союзу в Utica, N. Y., **ТЕОДОР СЕНЬ**.
Прожив 52 літ. Походив з села Ладичів, пов. Тернопіль. Похорон був свідомий український і добрий парохіянський укр. парохіян в Ютика, Н. Й. Похорон відбувся 6-го серпня 1940. при великому зльоті народу з церкви св. Петра і Павла в Ютика, Н. Й. Похорон Богослуження правили: о. Сов. Н. Палгорський, о. К. Созанський, о. Н. Штурер і о. В. Кушіль.
За симпатії і участь у похороні складаємо сердечну подяку Впр. о.о. Духовним, Бр. св. Петра і Павла, парохіян і всім присутнім на похороні нам дорогого мужа і батька.
Хай земля Вашингтона буде йому пером!
Варвара Сень і діти Петро, Марія. (огол.)

Дня 3. серпня 1940. року помер у Шкаго, Іл., член Молодежного Департаменту Бр. св. Стефана, від 221. У. Н. Союзу, **ВОЛОДИМИР СИДОРІК**.
Похорон відбувся 7. серпня 1940. р. при участі рідні, знайомих, членів від 221. У. Н. Союзу, М.У.Н., членів ОД.У. і членів інших українських організацій. З дому жалоби відправлено тлінні останки до української гр.-катол. церкви св. О. Николы, а з церкви на місце вічного спочинку.
Покойний родився в Шкаго. Прожив 18 років, був однієюм сином у своїх родичів. Смерть скосяла у молодому віці свідомого і доброго сина українського народу.
Його родичі лишались у величому горю і смутку. Ура і члени від 221. У. Н. Союзу дуже співчувають цю велику втрату його родичів.
Вічна йому пам'ять!
Т. Шпікула, скар.

Д-Р С. ЧЕРНОВ
Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
Аналіз крові для подружжя свідоства.
Гемороїди й жінки лікується без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST.
NEW YORK CITY. Room 14.
GRAMercy 7-7697
Офісові години: 10—8; неділя 11—2
Жінка-доктор до обслуговування.
X & Флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

ДЛЯ РОЗРИВКИ Й ЗАБАВИ
I.
212 ГАРНИХ ШТУК ДО 212 ЗАБАВИ
УКРАЇНСЬКИЙ ШТУКАР
книжка до забави й вивчення гарних й задляючих штук
ЦІНА 30 ЦЕНТІВ
II.
НАЙКРАЩІ ЗАГАДКИ І ЗАБАВИ
— для —
СТАРИК І МОЛОДИХ
ЦІНА 20 ЦЕНТІВ
ЗА ОБІ 50 ЦЕНТІВ.
Замовляйте:
„СВОБОДА“
81-83 GRAND STREET,
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.

ВСІ ЧАСТИ до направи ПЕЧЕР, аутавих, тавових, тавових, тавових паром. Я гарячою водою, як також усі нові печі можете дістати в:
STOVE MFRS CORP.
182-186 Mulberry St., Newark, N. J., зараз коло пожежарні при Lafayette St. Телефон: MA 2-2313.

ПОЗІР УКРАЇНСЬКОГО МІСТА Н-Ю АРКУ.
Подається до відома, що **3 ДНЕМ 15. СЕРПНЯ 1940** — відкривається —
ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО
В ЛЬОКАЛІ У. Н. ДОМУ, 88-90 WEST ST., NEWARK, N.J.
Колі хочете докладно знати про реєстрацію не горожан Америк, або коли хочете дістати горожанські перші або другі папери, довідатися, коли й якою шифрою приїхали туди до Америки й всі інші поради, прошу вдатися на пошту адресу, а ми Вас чесно й совісно обслуговуємо.
\$39.92
I. Кміть пр.
Д. Карач, скар.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
Урядові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8 вечір. Н. неділя згідно з умовою.
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J. (near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

Д-р ВОЛОД. ТАЩИЦЬ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel. Essex 3-5066
Урядові години: Від 1 до 3 попол.; від 6 до 8 вечір.
В неділя згідно з умовою.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMercy 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділя рано від 10 до 12.

БОЛІНІ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болісні ноги, флебіт (запалення жил), напуклі або болісні коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.
Офісові години: щоденно від 1 до 6 вечір, в понеділок і четверні від 1 до 8:30 вечір. Нема урядових годин у неділя.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York, City
Близько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ПОПРОБУЙТЕ ЧИСТІ ПРИРОДНІ ЛІКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЧАЮ:
1. **ГРУДНИЙ ЧАЙ** — для тих, що терплять на кашель і продуктивні подражнення внаслідок простуди.
Ціна \$1 за пакет.
2. **ШЛУНКОВИЙ ЧАЙ** — для тих, що терплять на відпук і кишкові недомогання: газ і згагу, спричинену надміром хвасу в шлунку й часоне затвердження.
Ціна \$1 за пакет.
3. **ДЮРЕТИЧНИЙ ЧАЙ** — для тих, що терплять від азпору сечі, принагідного подражнення міхура й сечового проводу, та боля крижів від простуди.
Ціна \$1.75 за пакет.
Посилайте свої замовлення до:
MR. GRETA LESKOWAR,
507 E. 73 St., New York, N. Y.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІО І ОКОЛИЦІ



МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

SAMUEL P. KANAT
Український ПОГРЕБНИК
Цілий похорон навіть за \$150
433 State St., PERTH AMBOY, N.J.
Phone: P. A. 4-4646



МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць як далеко поза Нью-Йорком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуговування і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує похоронами по ціні так низькій як \$150.
Обслуговування найкраще.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRAMercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

ВІСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ
НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ
історичне оповідання про ціліх шістьдесяти й кувешніх ітрити з часів, коли історична Польща правляла Україною, а турки правили на іжджани на неї на грабів.
ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.
„СВОБОДА“
81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.



ANOTHER ARROW WHIRLED CLOSE TO TARZAN, QUICKLY HE SWUNG TO AN ISOLATED TREE TO WAIT FOR NIGHT.

І друга стріла прошибнула повітря якраз попри Тарзана. Шпарко він вискочив на відокремлене дерево, щоб там переждати до ночі.



HAWQUO TOOK UP HIS VIGIL. THEN ZALIM'S CREW APPEARED, PUZZLED BY TARZAN'S DISAPPEARANCE.

Говко станув на варті. Якраз тоді появилася Залімова затога, збита з пантелику щезненням Тарзана.



WHEN THEY WERE ABOUT TO GIVE UP THEIR SEARCH, HAWQUO APPROACHED, "WANT TARZAN?" HE GRUNTED.

Коли вони вже мали зректися дальшого шукання, Говко зблизвився до них. „Чи ви хочете Тарзана?“ — забурмотів він.



ZALIM NODDED EAGERLY, "COME," SAID HAWQUO, "I SHOW 'UM!"

Залім кивнув радо головою. „Ходіть!“ — сказав Говко. „Я вам його покажу“.

ТАРЗАН, Ч. 81. Шліт.